BASTERIA

TIJDSCHRIFT VAN DE NEDERLANDSE
MALACOLOGISCHE VERENIGING

VOL. 20, NO. 2 en 3, PAG. 29—64 30 - IX - 1956

Mededelingen uit Het Filiaal, I

(vervolg)

door

J. A. W. LUCAS

(Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden)

Tergipes despectus (Johnst.).

Au. Texel (Slufter); Waddenzee (Malzwin); Den Helder (Nieuwediep, Zeedijk); Schulpengat; IJmuiden; Scheveningen; Kanaal door Zuid-Beveland (Postbrug).

RA. Katwijk; Wassenaar. Op met *Laomedea* species begroeide voorwerpen (*Fucus* spec. en een ton).

Trinchesia aurantia (Alder et Hancock). (Syn. *Cratena aurantia* (Alder et Hancock)).

Au. Terschelling (Bosplaat, Westterschelling); Waddenzee (Texelstroom); Den Helder (Nieuwediep, Zeedijk); Huisduinen; Schulpengat; Wemeldinge; Vlissingen (buitenhaven, boulevard).

As. Tholen (Koffiehoek).

RA. Terschelling (pl. 10—12 en pl. 15); Texel (de Koog); Noordwijkerhout; Noordwijk; Scheveningen. Op losse *Tubularia* en op met *Tubularia* begroeide voorwerpen (cocosnootbolster, bus, balk en kurkenbos).

* *Trinchesia concinna* (Alder et Hancock).

Au. Den Helder (Zeedijk).

* *Cuthona peachii* (Alder et Hancock).

Au. Buiten de Steenbank; 3 mijl ten W. van Westkapelle; 8 mijl ten W. van Westkapelle.

RA. Texel (de Koog). Op een bus.

Facelina coronata (Forbes). (Inclusief *F. drummondii* (Thompson)).

Au. Terschelling (Westterschelling); Den Helder (Nieuwediep, Zeedijk); Huisduinen; Schulpengat; Hondsbosse Zeewering; Schouwen (Westbout); Wemeldinge; Vlissingen (buitenhaven); buiten de Steenbank.

RA. Terschelling (pl. 10—20); Texel (de Koog); Noordwijkerhout—Noordwijk (pl. 70—82); Noordwijk (pl. 82—84); Scheveningen; Hoek van Holland. In een wulkeneiernest en op met *Tubularia, Plumularia* of *Campanularia* begroeide voorwerpen (een kistje, een bus, een stuk asbestdoek, hout en cocosnootbolster); op losse *Tubularia*.

Doto coronata (Gmel.).

Au. Schulpengat.

RA. Terschelling (pl. 13); Den Helder; Noordwijkerhout; Noordwijk; Scheveningen. Op een balk, op een ton, op kistjes en op een cocosnootbolster.

Tenellia ventilabrum (Dalyell). (Syn. *Embletonia pallida* Alder et Hancock).
Au. Texel (de Bol); Den Helder (Fortgracht); Kanaal door Walcheren (Veere).
* *Eubranchus tricolor* Forb. var. *pallida* (Alder et Hancock). (Syn. *Eubranchus pallidus* (Alder et Hancock)).
Au. Schulpengat.
* *Capellinia exigua* (Alder et Hancock). (Syn. *Eubranchus exiguus* (Alder et Hancock)).
Au. Den Helder (Zeedijk); Schulpengat; Vlissingen (buitenhaven).
RA. Den Helder. Op een balkje.
Aeolidia papillosa (L.).
Au. Terschelling (Westterschelling); Texel (Oude Schild, 't Horntje); Den Helder (Nieuwediep, Zeedijk); Schulpengat; IJmuiden; Scheveningen; Hoek van Holland; de Beer; Schouwen (Burghsluis, Westbout, zeedijk van de Kistersinlaag); Yerseke; Wemeldinge; Wilhelminadorp; Vlissingen (buitenhaven, boulevard, de Nollen); buiten de Steenbank.
RA. Noordwijk. Eenmaal op een kistje, eenmaal op boomstronken en eenmaal op een onbekend substraat.
* *Eolidina rubra* (Cantraine).
Au. Wilhelminadorp.

Classis SCAPHOPODA

Dentalium entalis L.
D. IJmuiden.
* *Dentalium vulgare* da C.
RA. Ameland; Terschelling; Vlieland; Wassenaar; Kijkduin—'s-Gravenzande; Terheiden; Domburg. In wulkeneiernesten.

Classis BIVALVIA

Nucula nucleus (L.).
RA. Ameland; Noordwijkerhout (pl. 74—78); Noordwijk; Scheveningen. In wulkeneiernesten, in spleten van een plank en op een kurkenbos.
D. Terschelling (pl. 12—14); Zandvoort t/m Terheiden; Domburg; Cadzand.
* *Nucula turgida* Leckenby et Marshall.
RA. Zandvoort (pl. 65—66). In een met gruis gevulde ton.
* *Nucula tenuis* (Mont).
D. Schouwen (Renesse). Twijfelachtig recent.
* *Leda minuta* (Müller).
RA. Zandvoort (pl. 65—66). In een met gruis gevulde ton.
Arca lactea L.
RA. Ameland; Zandvoort (pl. 65—66); Noordwijk t/m Hoek van Holland. In wulkeneiernesten, *Tubularia*, een kurkje en een met gruis gevulde ton; op een sintel, een kurkenbos en een eikapsel van *Raja brachyura*.
D. Terschelling (pl. 12—14); Stortemelk; Scheveningen t/m Kijkduin; Schouwen (Renesse); Domburg; buiten de Steenbank; Cadzand.
Glycymeris glycymeris glycymeris (L.).
RA. Terschelling (pl. 11 t/m 18); Vlieland; Huisduinen; Scheveningen. In wulkeneiernesten en op een balkje.

D. Vlieland; Wassenaar; Scheveningen; Kijkduin—Terheiden; Arentsduin (pl. 117); Hoek van Holland.

* *Modiolus barbatus* (L.).

RA. IJmuiden—Bloemendaal (pl. 58—59); Scheveningen; Kijkduin. Op een mijn, op *Cystoseira fibrosa* en op *Himanthalia elongata.*

Modiolus modiolus (L.).

Au. Den Helder (Zeedijk).

RA. Terschelling, Vlieland, Callantsoog. Aan wulkeneiernesten.

D. Terschelling (pl. 14 t/m 30); Stortemelk; Den Helder (Kuitje); Schouwen (Verklikker). De halve klep van Schouwen is twijfelachtig recent.

* *Modiolus phaseolinus* (Phil.).

RA. Zandvoort (pl. 63—65); Noordwijk (pl. 82—84); Katwijk (pl. 86); Hoek van Holland. Op *Himanthalia elongata* en op en in kurk.

Musculus discors (L.).

RA. Terschelling (pl. 10—18); Huisduinen—Callantsoog (pl. 3—10); Zandvoort (pl. 64—68); Noordwijk; Wassenaar; Scheveningen. Op *Himanthalia elongata* en een kurkenbos; in wulkeneiernesten.

Musculus marmoratus (Forbes).

RA. Ameland; Terschelling; Huisduinen; IJmuiden t/m Terheiden; Hoek van Holland; de Beer; Schouwen (Westenschouwen). Op alle mogelijke substraten.

* *Musculus costulatus* (Risso).

RA. Den Helder; Bloemendaal—Zandvoort (pl. 60—66). Op *Himanthalia elongata.*

Mytilus edulis (L.). (Inclusief de zgn. *M. galloprovincialis*).

Au. Terschelling (Oosterend, Westterschelling); Texel (Mokbaai); Waddenzee (Jacobsruggen, Vlakte van Kerken, Malzwin); Den Helder (Vangdamplaat, Vangdam, Basplaat, Zuidwal, Nieuwediep, Zeedijk); Westgat; Hondsbosse Zeewering; IJmuiden; Katwijk (Rijnmond); Wassenaar; Scheveningen; Scheveningen—Hoek van Holland; de Beer; Schouwen (Westbout, Schelphoek, zeedijk van de Kistersinlaag, Zieriksee); Kanaal door Zuid-Beveland (Wemeldinge); Vlissingen.

RA. Ameland; Zandvoort t/m Hoek van Holland; Oostvoorne—Rockanje. Aan *Fucus vesiculosus,* op *Himanthalia elongata,* kurk en kurkenbossen, kistjes, manden, takken en een boei; in wulkeneiernesten.

D. Schiermonnikoog; Vlieland; Wieringen; Hondsbosse Zeewering; Wijk aan Zee t/m Zandvoort; Scheveningen t/m de Beer; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse, Schelphoek); Domburg.

Pecten maximus maximus (L.).

RA. Terschelling (pl. 8 t/m 22); Vlieland; IJmuiden—Bloemendaal (pl. 57—62); Noordwijkerhout—Noordwijk (pl. 77—80); Wassenaar t/m de Beer. Op een mijn, een boei, kurkenzakken, een balk, een ijzeren drijver, cocosnootbolster en kurk en aan en in wulkeneiernesten.

D. Terschelling; Scheveningen; Goereese Gat.

Chlamys varia (L.).

RA. Terschelling (pl. 21—22); IJmuiden—Bloemendaal (pl. 57—62); Noordwijk; Noordwijk—Katwijk; Wassenaar t/m Terheiden; Terheiden—Hoek van Holland. Op kurkenbossen, een kurkenzak, kurk, een balk, een ijzeren drijver, een mijn, een boei, een net om een glazen bol en op *Himanthalia elongata.*

D. Colijnsplaat. De overige los aangespoelde exemplaren zijn stellig fossiel.

Chlamys distorta (da C.).
RA. Scheveningen. Op een sintel.
D. Hoek van Holland.
Chlamys opercularis (L.).
RA. Ameland; Terschelling (Bosplaat, pl. 8—20); Texel (p.l 14—15); Den Helder; Huisduinen; IJmuiden; Zandvoort t/m de Beer; Oostvoorne. Op alle mogelijke drijvende voorwerpen, echter slechts zelden op wier (*Himanthalia elongata*).
D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Stortemelk; Vlieland; Texel; Den Helder; Zandvoort; Scheveningen t/m de Beer; Goeree (W. punt); Domburg; Westerschelde. De exemplaren van Schiermonnikoog, Ameland, Vlieland en Goeree zijn twijfelachtig recent.
Chlamys tigerina (Müller).
RA. Terheiden. Op een kurkenzak.
Lima loscombi J. Sow.
RA. IJmuiden—Bloemendaal (pl. 57—62); Noordwijk—Katwijk; Terheiden. Op een kurk, een kurkenbos en een kurkenzak.
Anomia ephippium L.
Au. Oosterschelde.
RA. Hondsbosse Zeewering; Bergen; Noordwijk; Scheveningen; Terheiden; Rockanje. Aan *Himanthalia elongata;* één maal op kurk.
D. Noordwijk; Scheveningen; Schouwen (Schelphoek).
* *Anomia pateliiformis* L.
RA. Terschelling (pl. 11—13). Op een fles.
Anomia squama (Gmel.).
RA. Katwijk; Kijkduin; Schouwen (Westenschouwen). Op sponsrubber en een ijzeren cylinder, aan *Himanthalia elongata.*
Anomia squamula L.
Au. Den Helder (Zeedijk).
As. Vlissingen.
RA. Terschelling (pl. 7 t/m 30); Vlieland; Texel; Huisduinen t/m Callantsoog; Hondsbosse Zeewering; Zandvoort t/m Hoek van Holland; Schouwen (Westenschouwen). Op alle mogelijke substraten.
Ostrea edulis L.
Au. IJmuiden; Schouwen (Schelphoek, zeedijk van de Kistersinlaag); Bergen op Zoom; Wemeldinge.
RA. Huisduinen—Callantsoog (pl. 3—10); Noordwijkerhout (pl. 74—78); Noordwijk; Scheveningen. In wulkeneiernesten, op een balk en op stukken bast.
D. Terschelling (pl. 14, Noordvaarder); Vlieland; Texel (Cocksdorp); Wijk aan Zee t/m Noordwijk; Wassenaar; Scheveningen; Kijkduin—Hoek van Holland; de Beer; Goeree (W. punt); Schouwen (Schelphoek); Bergen op Zoom; Domburg; Kaloot; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.
* *Crassostrea virginica* (Gmel.).
D. Scheveningen. Mogelijk exotica.
Crassostrea angulata (Lam.).
D. Noordwijk (pl. 78—81); Hoek van Holland; Schouwen (Schelphoek).
Astarte sulcata (da C.).
RA. Terheiden—Hoek van Holland. In een wulkeneiernest.
Astarte montagui (Dillwijn).
RA. Terschelling. In een wulkeneiernest.

Astarte triangularis (Mont.).
RA. Zandvoort (pl. 65—66); Noordwijkerhout (pl. 74—78); Noordwijk. In een met gruis gevulde ton, in een spleet van een plank en in een wulkeneiernest.
D. Terschelling; Texel; Texelse Stenen; Schouwen (Renesse); Domburg; Cadzand. Het Zeeuwse materiaal is twijfelachtig recent.
Cyprina islandica (L.).
Au. Texelse Stenen.
RA. Noordwijk. Aan een eiernest van *Neptunea antiqua*.
D. Schiermonnikoog; Terschelling; Noordwijkerhout (pl. 73); Scheveningen; Terheiden; Hoek van Holland.
Phacoides borealis (L.).
RA. Vlieland; Noordwijk. In een stuk teer en in een spleet in een plank.
* *Divaricella divaricata* (L.).
RA. Katwijk—Scheveningen. Uit een *Tubularia* kolonie.
Lasaea rubra (Mont.).
Au. Den Helder (Zeedijk).
RA. Noordwijk; Katwijk—Scheveningen; Scheveningen. Op *Himanthalia elongata* en op een sintel.
Kellia suborbicularis (Mont.).
Au. Den Helder (Zeedijk); Vlissingen (piertjes haven en boulevard).
RA. Ameland; Terschelling; Huisduinen; Hondsbosse Zeewering—Camperduin; Noordwijkerhout t/m de Beer. Op kurken, kurkenzakken, kurkenbossen, een boei en op *Himanthalia elongata;* in wulkeneiernesten.
Mysella bidentata (Mont.).
Au. Waddenzee (Jacobsruggen, Vlakte van Kerken, Zeehondenplaat, Texelstroom, Malzwin); Balgzand; Den Helder (Vangdamplaat, geul langs Vangdam, Basplaat, Zeedijk).
RA. Huisduinen; Noordwijkerhout (pl. 74—78); Noordwijk; Oostvoorne. Op een kurkenbos en op kurken; in wulkeneiernesten.
D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling (pl. 14); Vlieland; Waddenzee (Malzwin); Den Helder (wad); Zandvoort t/m Scheveningen; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse); Domburg; Ritthem; Kaloot; Cadzand. Vaak doubletten.
Montacuta ferruginosa (Mont.).
RA. Katwijk—Scheveningen. In *Tubularia* kolonies.
D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Texel (Slufter—de Koog, pl. 14); Zandvoort t/m de Beer; Oostvoorne; Schouwen (Renesse). Vaak doubletten.
Laevicardium crassum (Gmel.).
Au. Texelse Stenen.
As. Noordwijk t/m Katwijk; Scheveningen.
RA. Kijkduin. Op een kurkenbos.
D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling (Bosplaat, Noordvaarder); Stortemelk; Vlieland; Texel; Callantsoog; Zandvoort t/m de Beer; Brouwershavense Gat; Oosterschelde; Domburg; Domburg—Westkapelle; Cadzand.
Cardium edule edule L.
Au. Terschelling (Noordvaarder); Texel (de Bol, ten N. van 't Horntje); Julianapolder (Gr.); Waddenzee (Jacobsruggen, Vlakte van Kerken, Zeehondenplaat, Malzwin); Balgzand; Den Helder (Vangdamplaat, geul langs Vangdam, Basplaat, Zuidwal); Molengat; Schouwen (Kistersinlaag, Zieriksee) Kanaal door Zuid-Beveland (Wemeldinge); Wemeldinge; Westkapelle; Ritthem.

As. Noordwijkerhout t/m Noordwijk (pl. 74 t/m 82); Scheveningen.

RA. Terschelling (pl. 9—12); Noordwijk. Aan *Alcyonidium* spec. en aan *Fucus vesiculosus.*

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling (pl. 12—14, Noordvaarder); Vlieland; Texel (Slufter); Ulrum; Schokland; Wieringen; Den Helder; Hondsbosse Zeewering (alsmede de plasjes er achter); Wijk aan Zee t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Biesbos; Schouwen (Haamstede); Domburg; Ritthem; Kaloot; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk. Veel doubletten. Een deel der kleppen is mogelijk fossiel.

* *Cardium scabrum* Phil.

RA. Wassenaar t/m Terheiden. Op kurkenzakken, op een kurk en op een balk.

Cardium exiguum Gmel.

RA. Terschelling (pl. 21—23); IJmuiden—Bloemendaal (pl. 57—62); Terheiden. Op een boei, een kurk en een kurkenzak.

D. Kanaal door Walcheren (Veere). Twijfelachtig recent.

* *Cardium aculeatum* L.

D. Ameland; Terschelling; Texel. Twijfelachtig recent.

Cardium echinatum L.

As. Noordwijk; Katwijk; Scheveningen; Hoek van Holland.

D. Ameland; Terschelling; Stortemelk; Vlieland; Texel; IJmuiden—Bloemendaal; Noordwijkerhout t/m de Beer; Brielse Maas; Domburg—Westkapelle (twijfelachtig recent).

Dosinia exoleta (L.).

RA. Terschelling (pl. 13—14); Hondsbosse Zeewering. Aan *Alcyonidium* spec. en in een wulkeneiernest.

D. Terschelling (twijfelachtig recent); Texelse Stenen. De exemplaren van de Texelse Stenen horen wellicht bij de groep Au.

Dosinia lupinus lincta (Mont.).

D. Terschelling (pl. 5). Twijfelachtig recent.

Venus verrucosa L.

RA. Scheveningen. Aan *Fucus vesiculosus.*

D. Kaloot. Al het overige Zeeuwse materiaal is fossiel.

Venus mercenaria L.

D. Kijkduin—Terheiden. Mogelijk een exoot.

Venus ovata Penn.

RA. Ameland; Terschelling; IJmuiden—Bloemendaal (pl. 57—62); Noordwijk; Scheveningen; Kijkduin; Kijkduin—'s-Gravenzande. In wulkeneiernesten, een spleet van een plank en kurk; op een sintel en een kurkenbos.

Venus gallina striatula (da C.).

As. Zandvoort; Noordwijk—Katwijk (pl. 84—85); Katwijk—Scheveningen.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Vlieland; Texelse Stenen; Huisduinen; IJmuiden t/m Noordwijk; Katwijk—Scheveningen; Scheveningen t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Domburg (twijfelachtig recent); Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk; Cadzand.

* *Gouldia minima* (Mont.).

RA. Den Helder. Op *Himanthalia elongata.*

Venerupis pullastra (Mont.).

Au. Waddenzee (Malzwin); Den Helder (Wierhoofd, Zeedijk); Schouwen (Westbout; Schelphoek, zeedijk van de Kistersinlaag); Tholen (Koffiehoek); Yerseke; Kanaal door Zuid-Beveland (Wemeldinge); Wemeldinge.

As. Zandvoort t/m de Beer.

RA. Terschelling (pl. 21—23, pl 8); IJmuiden; Noordwijk t/m Terheiden; Schouwen (Westenschouwen). Op alle mogelijke substraten.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Stortemelk; Vlieland; Texel; Waddenzee (Griend, Vlieter, Malzwin); Den Helder; Zandvoort t/m de Beer; Oostvoorne; Schouwen (Renesse, Westenschouwen); Wilhelminadorp; Colijnsplaat; Domburg; Domburg—Westkapelle. Veelal doubletten.

Venerupis aurea aurea (Gmel.).

RA. Scheveningen; Hoek van Holland. Aan *Chorda filum.*

Paphia rhomboides (Penn.).

As. Scheveningen.

RA. Terschelling (Formerum); Scheveningen. Aan wulkeneiernesten en aan wier (?).

D. Terschelling (Bosplaat); Scheveningen—Hoek van Holland. Het exemplaar van Terschelling is een doublet.

Petricola pholadiformis Lam.

Au. Terschelling (Noordvaarder); Waddenzee (Vlakte van Kerken, Zeehondenplaat, Texelstroom, Malzwin); Den Helder (geul langs Vangdam, Zeedijk); Kanaal door Zuid-Beveland (Wemeldinge); Kanaal door Walcheren (Veere); Vlissingen (boulevard).

As. Hondsbosse Zeewering; Noordwijkerhout—Noordwijk; Katwijk—Scheveningen; Oostvoorne; Tholen (Koffiehoek).

RA. Terschelling (pl. 8—10); Huisduinen—Callantsoog (pl. 3—10); Noordwijkerhout t/m Scheveningen. Op hout, kurk, wier, poliepen en in mosselslierten.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling (pl. 12—14); Vlieland; Kornwerderzand; Waddenzee (Zeehondenplaat, Malzwin); Den Helder (wad ten Z. van de Vangdam); Hondsbosse Zeewering; Wijk aan Zee t/m Noordwijk; Scheveningen; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse); Domburg; Ritthem; Kaloot; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

Bovendien is er nog een verzamelmonster van Zandvoort t/m de Beer. Het materiaal hiervan behoort in de categoriën As, RA en D.

Spisula subtruncata (da C.).

Au. Waddenzee (Jacobsruggen, Zeehondenplaat, Vlieter, Malzwin).

As. Zandvoort; Noordwijkerhout—Noordwijk; Scheveningen t/m Hoek van Holland.

RA. Terheiden. Op een kurkenzak.

D. Schiermonnikoog; Terschelling; Waddenzee (Jacobsruggen); Texelse Stenen; Den Helder (geul langs Vangdam); Huisduinen; IJmuiden t/m Zandvoort; Scheveningen; Hoek van Holland; de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Ritthem; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk. Vaak doubletten, steeds met resten van een periostracum.

D. of fossiel. Ameland; Vlieland; Hondsbosse Zeewering; Kijkduin; Terheiden; Domburg; Kaloot; Krekerakdam.

Spisula solida (L.).

Au. Mond van de Westerschelde.

As. Noordwijk—Katwijk; Scheveningen t/m Hoek van Holland.

RA. Terschelling. Aan *Alcyonidium* spec.

D. Vlieland; IJmuiden—Bloemendaal; Scheveningen; Kijkduin—Terheiden; Hoek van Holland; Goeree (W. punt); Kaloot; buiten de Steenbank; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

D. of fossiel. Terschelling (waarvan aangevoerd aan *Alcyonidium* spec.); Texel.

Mactra corallina cinerea Mont.

Au. Mond van de Westerschelde.

As. Noordwijkerhout—Noordwijk; Katwijk; Scheveningen—Hoek van Holland.

D. Schiermonnikoog; Terschelling; Vlieland; Texel; Hondsbosse Zeewering; Wijk aan Zee t/m Noordwijk; Scheveningen t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Verklikker); Domburg; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

Lutraria lutraria (L.).

As. Scheveningen.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Texel; Texelse Stenen; Zandvoort; Katwijk t/m de Beer; Schouwen.

Lutraria magna (da C.).

RA. Terheiden. Op een kurkenzak.

Donax vittatus (da C.).

Au. Tussen Zuiderhaaks en Callantsoog.

As. Zandvoort; Katwijk; Scheveningen t/m de Beer.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Vlieland; Huisduinen; Hondsbosse Zeewering; IJmuiden t/m Hoek van Holland; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Domburg; Ritthem; Kaloot; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk. Een deel van het Zeeuwse materiaal is twijfelachtig recent.

Gari fervensis (Gmel.).

As. Scheveningen.

D. Texelse Stenen. Een doublet.

Abra tenuis (Mont.).

Au. Terschelling (pl. 21).

D. Terschelling (Formerum, Midsland); Texel (Slufter, Cocksdorp); Breezand; Den Helder; Goeree (W. punt); Schouwen (Kistersinlaag); Sloedijk; Sloe; Kaloot.

Abra alba (W. Wood).

Au. Waddenzee (Vlakte van Kerken, Zeehondenplaat, Vlieter, Malzwin); Balgzand; Den Helder (Basplaat, Zeedijk); Westgat; Kanaal door Walcheren (Veere); Vlissingen (Nolledijk).

As. IJmuiden t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt).

RA. Huisduinen—Callantsoog (pl. 0—10); Noordwijk; Noordwijk—Katwijk; Oostvoorne. In wulkeneiernesten en kurken en op kurkenbossen.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling (pl. 12—14); Wieringen; Den Helder; Noordwijkerhout; Scheveningen t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Westbout); Botkil (dwars van Walcheren); Ritthem; Kaloot.

Abra prismatica (Mont.).

As. Terschelling; Noordwijkerhout (pl. 74—78); Noordwijk (pl. 78—82); Noordwijk t/m Katwijk (pl. 83 t/m 86).

RA. Noordwijk; Katwijk—Scheveningen. In een spleet van een plank en in een *Tubularia* kolonie.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling (pl. 12—18); Noordwijkerhout; Noordwijk; Scheveningen; Schouwen (Renesse).

Scrobicularia plana (da C.).

Au. Ameland (wad).

RA. Noordwijk. Een leeg doublet aan *Enteromorpha* spec.

D. Terschelling; Vlieland; Den Helder (Nieuwediep); plasjes achter de Hondsbosse Zeewering (twijfelachtig recent); IJmuiden t/m Zandvoort; Kijk-

duin t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Zuiddijk, strand en slikken); Volckerdorp; Domburg; Domburg—Westkapelle; Kaloot; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

Macoma balthica (L.).

Au. Terschelling (Bosplaat); Julianapolder (Gr.); Waddenzee (Jacobsruggen, Vlakte van Kerken, Zeehondenplaat, Texelstroom, Malzwin); Balgzand; Den Helder (Vangdamplaat, geul langs Vangdam, Basplaat, Zuidwal); Westgat; Dwars van Callantsoog—Bergen; Voorne (mond Brielse Maas); Tholen (Gorishoek); Kanaal door Zuid-Beveland (Wemeldinge); Ossendrecht.

As. Zandvoort; Scheveningen—Hoek van Holland.

RA. Noordwijk—Katwijk (pl. 84—85). In een kurk.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Vlieland; Nunspeet; Wieringen; Huisduinen; Hondsbosse Zeewering (inclusief de plasjes er achter); IJmuiden t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Domburg; Ritthem; Kaloot; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

Angulus pygmaeus (Lovén).

RA. Noordwijk t/m 's-Gravenzande. In *Tubularia*, in een wulkeneiernest, op een kurkenbos en op een sintel.

D. Terschelling (pl. 12—14); Scheveningen; dwars van Scheveningen.

Angulus fabulus (Gmel.).

As. Scheveningen—Hoek van Holland.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Den Helder; Huisduinen; IJmuiden t/m Scheveningen; de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Botkil.

Tellina tenuis da C.

Au. Texel (Mokbaai); Waddenzee (Jacobsruggen, Zeehondenplaat, Malzwin); Den Helder (Vangdamplaat, geul langs Vangdam, Zuidwal); Helsdeur.

As. Scheveningen—Hoek van Holland.

RA. Huisduinen. In een kurk.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling (Midsland); Vlieland; Huisduinen; Hondsbosse Zeewering; IJmuiden t/m Scheveningen; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse); Domburg; Ritthem; buiten de Steenbank; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

Cultellus pellucidus (Penn.).

As. Katwijk; Scheveningen; Hoek van Holland.

RA. Noordwijkerhout—Noordwijk; Katwijk—Scheveningen. In een kurkje en in een *Tubularia* kolonie.

D. Terschelling; Noordwijk t/m de Beer; Schouwen (Renesse).

Solen marginatus (Mont.).

RA. Huisduinen. Aan wier.

D. Ameland; Terschelling; Vlieland; Wijk aan Zee—IJmuiden; IJmuiden—Bloemendaal; Zandvoort; Noordwijk; Katwijk t/m Hoek van Holland; Schouwen (Verklikker, Renesse—Westenschouwen); Domburg; Kaloot. Het is niet geheel zeker dat het materiaal van deze soort recent is.

Ensis ensis (L.).

Au. Waddenzee (Zeehondenplaat).

As. Scheveningen.

D. Wijk aan Zee—IJmuiden; Zandvoort t/m de Beer. Vaak doubletten.

* *Ensis arcuatus* (Jeffr.).

D. Ameland; Terschelling; Wijk aan Zee t/m de Beer; Oostvoorne; Ritthem. Vaak doubletten.

Ensis siliqua (L.).
As. Katwijk.
RA. Terschelling. In wulkeneiernesten.
D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; IJmuiden t/m de Beer; Oostvoorne; Oostvoorne—Rockanje; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse); Kaloot. Vaak doubletten.

Hiatella arctica (L.).
Au. Den Helder (Zeedijk); Schouwen (Zeedijk van de Kistersinlaag); Vlissingen (piertje boulevard).
RA. Terschelling; Texel; Huisduinen t/m Callantsoog; Zandvoort t/m Hoek van Holland; Oostvoorne; Schouwen (Westenschouwen). Op zeer vele substraten.
D. Vlissingen. Doubletten.

Hiatella gallicana (Lam.).
Au. Texel ('t Horntje); Den Helder (Zeedijk); Schouwen (Westbout); Westkapelle; Vlissingen (Nolledijk).
D. Scheveningen. Doublet.

Saxicavella jeffreysi Winckw.
D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Texel; Waddenzee (Malzwin); Den Helder (geul langs Vangdam); Noordwijkerhout t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse); Ritthem; Krekerakdam. Het recent zijn van deze soort is niet geheel zeker.

* *Corbula gibba* (Olivi).
RA. Wassenaar; Scheveningen; Kijkduin—Terheiden; 's-Gravenzande. Op een met *Himanthalia elongata* aangevoerde *Patella*, op een sintel en op kurkenbossen.

Sphenia binghami Turton.
Au. Den Helder (Wierhoofd); Huisduinen.
RA. Terschelling; Zandvoort t/m Scheveningen; Terheiden t/m Hoek van Holland; Oostvoorne. Voornamelijk in kurken; in kurkenbossen en op een sintel, een balk, een stuk houtskool, een paravaan en één maal op *Himanthalia elongata*.

Mya truncata L.
Au. Den Helder (Zeedijk). Zeer juveniel.
As. Noordwijkerhout—Noordwijk; Scheveningen.
RA. Den Helder; Zandvoort—Noordwijkerhout; Noordwijkerhout—Noordwijk; Katwijk—Scheveningen; Scheveningen t/m 's-Gravenzande. In kurken en een kurkenzak; op een mijn, een boei, een kurkenbos, een balk, een mand en een ijzeren drijver.
D. Schiermonnikoog; Terschelling; Vlieland; Texel; Wijk aan Zee t/m Zandvoort; Noordwijkerhout t/m de Beer; Domburg; Kaloot.

Mya arenaria L.
Au. Waddenzee (Jacobsruggen, Vlakte van Kerken, Zeehondenplaat, Texelstroom, Malzwin); Balgzand; Den Helder (geul langs Vangdam, Vangdamplaat, Basplaat); Schulpengat; Schouwen (Westbout); Vlissingen; buiten de Steenbank. Steeds zeer juveniel.
As. Noordwijk (pl. 78—82); Katwijk; Wassenaar—Kijkduin; Scheveningen.
RA. de Beer. Op een kurk.
D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Vlieland; Texel; Schokland; Wieringermeer; Wieringen; Wijk aan Zee t/m Noordwijk; Wassenaar t/m Kijkduin; de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse); Kaloot.

Barnea candida (L.).

Au. Waddenzee (Texelstroom).

As. Hondsbosse Zeewering; Scheveningen; Schouwen (Westenschouwen).

RA. Ameland. In wulkeneiernesten.

D. Schiermonnikoog; Ameland; Terschelling; Vlieland; Huisduinen; Hondsbosse Zeewering; IJmuiden t/m de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse, Renesse—Westenschouwen, Verklikker); Tholen (Koffiehoek); Kanaal door Zuid-Beveland (Wemeldinge); Domburg; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

Barnea parva (Penn.).

As of RA. Katwijk. In een steen.

Zirfaea crispata (L.).

Au. Waddenzee (Texelstroom); Den Helder (Zeedijk); Schouwen (West bout).

As. Noordwijkerhout—Noordwijk; Scheveningen.

RA. Terschelling; Noordwijkerhout; Noordwijk; Katwijk—Scheveningen; Scheveningen. In hout, in een kurkje en in een kurkenbos.

D. Schiermonnikoog; Terschelling; Vlieland; Texel; Waddenzee (Zeehondenplaat); Hondsbosse Zeewering; Wijk aan Zee t/m Noordwijk; Scheveningen t/m Hoek van Holland; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse—Westenschouwen, Verklikker, Schelphoek); Domburg; Kaloot; Westerschelde t.h.v. Ellewoutsdijk.

Pholas dactylus L.

D. Terschelling; Vlieland. Twijfelachtig recent. Het materiaal van de Zuidhollandse en Zeeuwse kust is wel zeker fossiel.

* *Xylophaga dorsalis* Turton.

RA. Bloemendaal—Zandvoort (pl. 57—62). In een kurk.

Teredo megotara Forb. et Hanl.

RA. Terschelling; Huisduinen; Zandvoort; Scheveningen; 's-Gravenzande. In een kistje, in een kurkenbos en in hout.

Teredo navalis L.

Au. Wieringen; Scheveningen; Yerseke Bank; Vlissingen.

RA. Texel; Zandvoort t/m Terheiden; Hoek van Holland; de Beer; Oostvoorne; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse). In hout, een houten drijver, een paal en een borstel.

D. Ameland. Het losse Zeeuwse materiaal is waarschijnlijk fossiel.

Thracia phaseolina (Lam.).

RA. Noordwijk (pl. 78—80); Katwijk—Scheveningen. In een kurk en in een *Tubularia* kolonie.

D. Terschelling (Bosplaat, pl. 12—14); Scheveningen.

Classis CEPHALOPODA

Sepia elegans d'Orbigny.

D. Terschelling; Texel; Huisduinen; Hondsbosse Zeewering; Bergen; Noordwijkerhout t/m Hoek van Holland; Hellevoetsluis; Schouwen (Westenschouwen). Schilden.

Sepia orbignyana Férussac.

D. Terschelling (Midsland); Den Helder; Huisduinen; Noordwijkerhout t/m Katwijk; Katwijk—Scheveningen; Scheveningen—Kijkduin; Scheveningen—Hoek van Holland; Kijkduin—Terheiden; Schouwen (Westenschouwen). Schilden.

Sepia officinalis L.

Au. Scheveningen; 3 km. ten W. van Westkapelle; Middeldiep (dwars van Walcheren); buiten de Steenbank. Dieren.

As. Terschelling (pl. 12—20); Katwijk; Scheveningen. Dieren.

RA. Noordwijk. Op een takje (ova met juveniele exemplaren).

D. Huisduinen; IJmuiden—Zandvoort; Noordwijkerhout t/m Katwijk; Scheveningen; Scheveningen—Hoek van Holland; Terheiden—Arentsduin; Goeree (W. punt). Schilden en lege ova.

Sepiola atlantica d'Orbigny.

Au. Terschelling (Westterschelling); Waddenzee (Texelstroom, Vlieter, Malzwin); Achter 't Bord (dwars van Texel); 1 km voor Loosduinen; Midden Steenbank; 3 km. ten W. van Westkapelle. Dieren.

RA. Bloemendaal. Op een kurkje. Ova.

Loligo vulgaris Lam.

Au. Achter de Haaksgronden; Scheveningen. Dieren.

As. Noordwijk; Scheveningen. Ova.

Allotheutis subulata (Lam.).

Au. Waddenzee (Texelstroom, Malzwin); Den Helder (Nieuwediep); Scheveningen. Dieren.

As. Terschelling (pl. 10); Scheveningen. Een maal een dier, twee keer ova.

AANHANGSEL

Naast de hiergenoemde mollusken bevat de Filiaalcollectie nog materiaal van enkele andere soorten. Hieronder volgen de gegevens.

Hydrobia jenkinsi Smith.

D. Noordoostpolder.

Assiminea grayana Flem.

Au. Schiermonnikoog; de Beer; Saaftinge; Ossendrecht.

RA. Terschelling; Noordwijkerhout. In wulkeneiernesten.

D. Terschelling; Schokland; Elburg; Scheveningen; de Beer; Goeree (W. punt); Domburg; Cadzand.

* *Paludinella littorina globularis* (Thorpe).

RA. Zandvoort (pl. 65—66). Levend op een kurk.

Ovatella bidentata (Mont.).

RA. Katwijk—Scheveningen. Op een kurkenbos.

D. Scheveningen; Schouwen (Renesse); Domburg; Ritthem.

Phytia myosotis (Drap.).

Au. Terschelling (Dellewal); Texel (Eendracht, Mokbaai); Balgzand; IJmuiden; Woensdrecht; Saaftinge; Wilhelminadorp.

RA. Noordwijkerhout; Katwijk; Scheveningen. In een wulkeneiernest, op een kurkje en op een balk.

D. Schiermonnikoog; Terschelling (Formerum, Zeerijp); Vlieland; Texel (pl. 14, 't Horntje); Waddenzee (bezuiden 't Horntje); Katwijk; Scheveningen; Scheveningen—de Beer; Goeree (W. punt); Schouwen (Renesse, Brouwse wildernis); Krekerakdam; Sloedijk; Domburg; Ritthem; Kaloot; Cadzand.

* *Cochlicella acuta* (Müller).

RA. Terschelling (pl. 14); Vlieland. In wulkeneiernesten.

Congeria cochleata (Kickx).

Au. Den Helder (Fortgracht).

LITERATUUR

ALTENA, C. O. VAN REGTEREN, 1937. Bijdrage tot de kennis der fossiele, subfossiele en recente mollusken, die op de Nederlandsche stranden aanspoelen, en hunner verspreiding. Diss. A'dam en Verh. Bat. Gen., (2) vol. 10, no. 3.

ALTENA, C. O. VAN REGTEREN, A. BLOKLANDER en L. P. POUDEROYEN, 1954, 1955. De fossiele schelpen van de Nederlandse stranden en zeegaten, 1, 2. Basteria, vol. 18, no. 4; vol. 19, no. 2 en 3.

BLOKLANDER, A., 1952. Naamlijst van Nederlandse Mariene Mollusken, I. Het Zeepaard, vol. 12, no. 6.

JUTTING, W. S. S. VAN BENTHEM, 1947. Lijst van Gemeenten als Vindplaatsen van Nederlandsche Mollusken. Basteria, vol. 11, no. 1, 2 en 3.

PRUVOT—FOL, A., 1954. Mollusques opisthobranches. Faune de France, no. 58.